

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Tatiana Răducanu și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către societatea pe acțiuni „Transcon-M”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura mun. Chișinău în interesele statului și ale societății pe acțiuni „Transcon-M” împotriva societății pe acțiuni „Terconvit” cu privire la încasarea restanței la plata de arendă, dobânzii de întârziere, venitului nerealizat și obligarea restituirii în natură a patrimoniului transmis în arendă, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „Transcon-M” și s-a menținut hotărârea judecătorei economice de circumscripție din 28 noiembrie 2011

c o n s t a t ă

La 13 aprilie 2007 Procuratura mun. Chișinău a depus la judecătoria economică de circumscripție Chișinău cerere de chemare în judecată în interesele statului și ale societății pe acțiuni „Transcon-M” împotriva societății pe acțiuni „Terconvit” cu privire la încasarea restanței la plata de arendă, dobânzii de întârziere, venitului nerealizat și obligarea restituirii în natură a patrimoniului transmis în arendă.

În motivarea cererii de chemare în judecată Procuratura mun. Chișinău a indicat că examinând petiția administrației societății pe acțiuni „Transcon-M” a constatat că societatea pe acțiuni „Transcon-M” (deținător a 62,58% din acțiuni fiind ale statului) și societatea pe acțiuni „Terconvit” la 18 aprilie 2003 au încheiat contractul de arendă nr. 2A.

În baza acestui contract societatea pe acțiuni „Transcon-M” a transmis societății pe acțiuni „Terconvit” pentru gestionarea în condiții de arendă 8 imobile sedii administrative amplasate pe diferite adrese.

La 1 ianuarie 2004 societatea pe acțiuni „Transcon-M” a încheiat cu societatea pe acțiuni „Terconvit” contractul de arendă nr.1/04 prin care a fost transmis în arendă același patrimoniu pe termen până la 31 decembrie 2004.

Contractele de arendă încheiate prevedeau că plata de arendă este de 540767 lei.

Pârâtul s-a obligat să achite plata de arendă la timp și în volum deplin cu confirmarea acesteia prin întocmirea actelor de verificare reciprocă.

Societatea pe acțiuni „Terconvit” nu a achitat integral plata de arendă și restanța este de 68911,14 lei

La 1 ianuarie 2005 părțile au încheiat contractul de arendă nr. 1/05 prin care pârâtul a primit în arendă același patrimoniu până la 31 decembrie 2005, plata de arendă fiind stabilită în mărime de 5777517,4 lei.

Societatea pe acțiuni „Terconvit” nu a achitat integral plata de arendă și suma restantă este de 60693,63 lei.

Astfel, restanța la plata de arendă în baza contractelor de arendă nr. 1/04 din 1 ianuarie 2004 și nr. 1/05 din 1 ianuarie 2005 este de 129604,77 lei.

Întru soluționarea amiabilă a litigiului societatea pe acțiuni „Transcon-M” a solicitat pârâtului achitarea restanței, însă până la moment datoria nu a fost achitată.

Pentru neachitarea la timp a plății de arendă pârâtul trebuie să achite reclamantului dobânda de întârziere prevăzută la art. 619 Codul civil care este în mărime de 37209 lei.

Deoarece pârâtul nu achita plata de arendă încălcând și alte clauze contractuale, prin adresa din 21 noiembrie 2006 a fost înștiințat de societatea pe acțiuni „Transcon-M” că nu intenționează să mai încheie alt contract și să restituie întregul patrimoniu arendat.

Societatea pe acțiuni „Terconvit” a refuzat să restituie patrimoniul arendat invocând existența unui prejudiciu cauzat de societatea pe acțiuni „Transcon-M”.

A mai invocat că prin refuzul de a restitui patrimoniul arendat societatea pe acțiuni „Terconvit” a cauzat societății pe acțiuni „Transcon-M” prejudiciu material sub formă de venit ratat în mărime de 235590,66 lei.

Cere Procuratura mun. Chișinău încasarea de la societatea pe acțiuni „Terconvit” în beneficiul societății pe acțiuni „Transcon-M” restanța la plata de arendă în mărime de 129604,77 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 37209 lei, venitul nerealizat în mărime de 223143,18 lei și obligarea acesteia să restituie în natură patrimoniul transmis în arendă.

La 15 noiembrie 2011 societatea pe acțiuni „Transcon-M” a depus cerere de majorare a pretențiilor.

În motivarea cererii de majorare a pretențiilor societatea pe acțiuni „Transcon-M” a indicat că în baza contractului de arendă nr.2A din 18 aprilie 2003 a transmis societății pe acțiuni „Terconvit” în arendă bunuri imobile pe termen până la 18 aprilie 2004.

La 18 iunie 2003 și 4 iulie 2003 societatea pe acțiuni „Terconvit” a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Realbit” din Ucraina contractele de subarendă nr. 2 și nr. 6 de executare a lucrărilor de construcție a autostrăzii de importanță statală M-05 Kiev-Odesa.

În scopul executării lucrărilor de construcție societatea pe acțiuni „Terconvit” cu acordul societății pe acțiuni „Transcon-M” a scos temporar din Republica Moldova și a introdus pe teritoriul Ucrainei până la 1 septembrie 2004 mixerul auto de producere germană „Telitomat” cu capacitatea 100 tone pe oră produs în anul 1983 cu utilaj auxiliar, două tăvăluge marca SP-54 produse în anul 1990, automobilul de stropit și spălat ZIL 130 produs în anul 1984, autogrederul de marca DZ-143 produs în anul 1990 și acest fapt se confirmă cu declarațiile Biroului Vamal Chișinău.

La 1 ianuarie 2004 societatea pe acțiuni „Terconvit” și societatea pe acțiuni „Transcon-M” au încheiat un nou contract de arendă a bunurilor imobiliare și a mecanismelor menționate până la 31 decembrie 2004 cu plata de arendă în mărime de 540767 lei.

La 1 ianuarie 2005 părțile au încheiat un nou contract de arendă cu plata de arendă în mărime de 577517 lei.

La 1 ianuarie 2006 societățile au încheiat un nou contract de arendă cu plata de arendă în sumă de 577517 lei

Pârâtul nu a achitat integral plata de arendă și pentru anul 2004 datoria este de 60693,63 lei, iar pentru anul 2005 în mărime de 68911,14 lei.

La 16 martie 2006 tehnica arendată a fost sechestrată pe teritoriul Ucrainei și până în prezent nu a fost restituită proprietarului.

Cere societatea pe acțiuni „Transcon-M” încasarea de la societatea pe acțiuni „Terconvit” a datoriei la plata de arendă pentru anul 2004 în mărime de 60693,63 lei, pentru anul 2005 în mărime de 68911,14 lei, pentru anul 2006 în mărime de 385011 lei, pentru utilizarea bunurilor după expirarea termenului contractului nr. 1/06 din 1 ianuarie 2006 în mărime de 282235 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 377431 lei, încasarea costului mecanismelor nerestituite în sumă de 1797346 lei, obligarea să restituie tehnica arendată cu certificatele de înmatriculare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătorei economice de circumscripție Chișinău din 28 noiembrie 2011 acțiunea societății pe acțiuni „Transcon-M” a fost admisă parțial.

S-a încasat de la societatea pe acțiuni „Terconvit” în beneficiul societății pe acțiuni „Transcon-M” datoria în mărime de 68911,14 lei, dobânda de întârziere în mărime de 50541 lei și taxa de stat în mărime de 3583,56 lei.

În rest pretențiile societății pe acțiuni „Transcon-M” au fost respinse.

La 13 ianuarie 2012 societatea pe acțiuni „Transcon-M” a atacat hotărârea judecătorei economice de circumscripție Chișinău din 28 noiembrie 2011 cu apel.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 martie 2013 a respins apelul declarat de către societatea pe acțiuni „Transcon-M” și a menținut hotărârea judecătorei economice de circumscripție Chișinău din 28 noiembrie 2011.

La 3 iulie 2013 societatea pe acțiuni „Transcon-M” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, cerând admiterea recursului, casarea parțială a hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea taxei de stat în sumă de 61500 lei.

În motivarea cererii de recurs societatea pe acțiuni „Transcon-M” a indicat că prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, că instanța de apel nu a pătruns în esența litigiului și nu a examinat probele din dosar, că eronat a concluzionat despre omiterea termenului de prescripție în privința încasării plății pentru anul 2004, nu a ținut cont că datoria pentru anul 2006 este confirmată și că la expirarea termenului locațiunii intimatul nu a restituit bunurile primite.

A mai invocat societatea pe acțiuni „Transcon-M” că decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 i-a fost comunicată la 23 aprilie 2013.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 29 august 2013 societatea pe acțiuni „Terconvit” a depus referință în care a solicitat considerarea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Transcon-M” ca inadmisibil pe motivul că este depus tardiv și nu se încadrează în prevederile art. 432 Codul de procedură civilă.

La 12 septembrie 2013 societatea pe acțiuni „Pietriș” a depus referință în care a solicitat admiterea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Transcon-M”.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând încadrarea în prevederile legii a argumentelor invocate în recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de societatea pe acțiuni „Terconvit”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de societatea pe acțiuni „Transcon” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 este inadmisibil din următoarele motive.

Din actele pricinii rezultă că Curtea de Apel Chișinău a trimis în adresa părților copia deciziei integrale la 22 aprilie 2013 (f.d.-173 v.4).

Societatea pe acțiuni „Transcon-M” în cererea de recurs menționează că cu decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 a făcut cunoștință la 23 aprilie 2013.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 112 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul stabilit în ani expiră în ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe date respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

Așadar, din normele de drept citate rezultă că pentru societatea pe acțiuni „Transcon-M” termenul de procedură pentru depunerea recursului a început la data de 24 aprilie 2013 și a expirat la data de 24 iunie 2013.

Societatea pe acțiuni „Transcon-M” a depus cererea de recurs la 3 iulie 2013, adică după expirarea termenului de 2 luni prevăzut la art. 434 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că societatea pe acțiuni „Transcon-M” a depus cererea de recurs cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 Codul de procedură civilă, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a recursului depus peste termenul limită va încălca principiul securității raporturilor juridice și va duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (hotărârea din 31 ianuarie 2012 Pîrnău ș.a. contra Moldovei și decizia SA „Universul” din 10 iulie 2012).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra admisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu art. 270, art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Trascon-M” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

/semnătura/

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

/semnătura/

Tatiana Răducanu

/semnătura/

Sveatoslav Moldovan

Copia corespunde originalului

Judecător Sveatoslav Moldovan